

Tarkastuslautakunnan vaali toimikaudelle 2021-2025

Kaupunginhallitus 28.06.2021 § 237

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén
Valmistelija: hallintopäällikkö Katja Kneckt

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kuntalain 31 §:n mukaan toimielinten jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet, joihin sovelletaan, mitä varsinaisista jäsenistä säädetään.

Kuntalain 32 §:n mukaan toimielimen jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei valtuusto ole päättänyt, että heidän toimikautensa on valtuuston toimikautta lyhyempi, tai jäljempänä toisin säädetä. Jos toimielin valitsee jaoston jäsenet, se päättää samalla heidän toimikaudestaan. Edellä 30 §:n 3 momentissa tarkoitetut toimikunnat asetetaan enintään sen asettaneen toimielimen toimikaudeksi.

Kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, muiden lautakuntien ja valiokuntien jäsenet valitaan 2021 vaalien siirrosta johtuen elokuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Kuntalain 33 §:n mukaan valtuusto tai muu valinnasta vastaava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa, jollei valtuusto ole päättänyt puheenjohtajamallista.

Karkkilan kaupungin hallintosäännön 9 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on 4-7 jäsentä.

Kuntalain 71 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi

Kuntalain 72 §:n mukaan vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai

lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;

3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;

4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitetussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Kuntalain 73 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan

1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneseen.

Tarkastuslautakuntaa koskevilla vaalikelpoisuusrajoituksilla pyritään varmistamaan hallinnon ja talouden tarkastuksen riippumattomuutta ja luotettavuutta. Samat vaalikelpoisuuden rajoitukset koskevat myös tilintarkastajaa.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanoon vaikuttaa ensinnä se, että tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja (kuntalain 121.1 §).

Kuntalain 75§ mukaan vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

1) kunnanhallituksen jäsen,

2) pormestari ja apulaispormestari,

3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen,

4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa kunnan määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä;

5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Tarkastuslautakunnan jäsen tai varajäsen voidaan valita kesken toimikauden kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi. Seurauksena on, että hän tällöin menettää vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan.

Tarkastuslautakunta on ainoa toimielin, jossa vaalikelpoisuuteen vaikuttaa myös läheisen asema. Jos henkilön hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen on kunnanhallituksen jäsen tai varajäsen, kunnanjohtaja, pormestari tai apulaispormestari, henkilö ei ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan. Jos edellä mainittu läheinen valitaan kunnanhallituksen jäseneksi tai varajäseneksi tai pormestariksi tai apulaispormestariksi, henkilö menettää vaalikelpoisuuden tarkastuslautakuntaan.

Perusteena vaalikelpoisuuden rajoituksille on mm. se, että kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta (38 ja 39 §). Kunnanjohtaja tai pormestari johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa (38 §). Kunnan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari (113 §). Kunnanhallitus on tarkastuslautakunnan arviointityön keskeisin kohde.

Kuntalain 75.4§ mukaan kunnan ja kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevat henkilöt sekä toimitusjohtaja tai vastaavassa asemassa oleva eivät ole vaalikelpoisia tarkastuslautakuntaan. Kunnan tilintarkastus ulottuu konsernitilinpäätöksen kautta myös kunnan määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin.

Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kuntakonserniin kuuluvat myös yhteisöt, joissa kunnan tytäryhteisö käyttää määräysvaltaa.

Oltava vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen (75 §:n 5 kohta)

Tarkastuslautakuntaan ei voida valita henkilöä, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Säännös rajaa vaalikelpoisuutta tarkastuslautakuntaan 73 §:ssä säädetyllä tavalla. Sovellettavaksi tulee myös vaalikelpoisuutta valtuustoon koskeva 72 §, kun vaalikelpoisia kunnanhallitukseen eivät ole henkilöt, jotka eivät ole vaalikelpoisia valtuustoon.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee kunnanvaltuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Kuntalain 70 §:n 1 momentin mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Suostumus on valinnan edellytys, joten se on annettava ennen valintaa.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto

- valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien tarkastuslautakuntaan seitsemän jäsentä ja heille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen

Käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginjohtaja teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto

- valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien tarkastuslautakuntaan 4-7 jäsentä ja heille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti muutetun päätösehdotuksen mukaan yksimielisesti.

Täytäntöönpano:

kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto 09.08.2021 § 75

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto

- valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien tarkastuslautakuntaan 4-7 jäsentä ja heille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen

Käsittely:

Puheenjohtaja avasi keskustelun tarkastuslautakunnan 4-7 jäsenestä ja varajäsenestä.

Keskustelun aikana tehtiin seuraavat ehdotukset:

Markku Korhonen ehdotti, että tarkastuslautakuntaan valitaan kuusi (6) jäsentä ja ehdotti jäseneksi Sanna Venhoa ja hänelle varajäseneksi Arttu

Jarilaa.

Timo Palenius ehdotti jäseneksi Mikko Ojasta.

Essi Jumisko ehdotti Mikko Ojasen varajäseneksi Anja Kinnusta.

Jarkko Ilonen ehdotti jäseneksi Katja Etolinia ja hänelle varajäseneksi Mika Kalliaisenahoa.

Jani Laaksonen ehdotti jäseneksi Reima Stigelliä ja hänelle varajäseneksi Minna Berglöf-Isotaloa.

Mia Sundström kannatti Markku Korhosen ehdotusta kuuden (6) jäsenen valinnasta ja ehdotti jäseneksi Liisa Leinamoa ja hänelle varajäseneksi Matilda Liljaa.

Heikki Savola ehdotti jäseneksi Heikki Savolaa ja hänelle varajäseneksi Timo Valkasta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotukset yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotuksia ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston hyväksyneen ne.

Puheenjohtaja totesi, ettei kaupunginhallitus ole tehnyt valtuustolle esitystä tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinnasta ja avasi asiasta keskustelun.

Timo Palenius teki muutosehdotuksen, että kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakunnalle puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan. Timo Palenius esitti varapuheenjohtajaksi Mikko Ojasta.

Raino Velin kannatti Paleniuksen muutosehdotusta.

Jarkko Ilonen kannatti Paleniuksen muutosehdotusta ja ehdotti tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi Katja Etolinia.

Puheenjohtaja totesi tehdyn muutosehdotuksen ja sen kannatuksen, ja tiedusteli, voidaanko tehty muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Valtuusto hyväksyi tehdyn muutosehdotuksen yksimielisesti.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotukset yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotuksia ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston hyväksyneen ne.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti Karkkilan tarkastuslautakuntaan toimikaudeksi 2021-2025 seuraavat jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet:

Jäsen

Varajäsen

Sanna Venho
Mikko Ojanen
Katja Etolin
Reima Stigell
Liisa Leinamo
Heikki Savola

Arttu Jarila
Anja Kinnunen
Mika Kalliaisenaho
Minna Berglöf-Isotalo
Matilda Lilja
Timo Valkas

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti valita tarkastuslautakuntaan puheenjohtajan ja yhden (1) varapuheenjohtajan.

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi Katja Etolinin ja varapuheenjohtajaksi Mikko Ojasen.

Täytäntöönpano:

Valitut, hallintopäällikkö